

KANCELARIA PRAWNA

dr Marek Jarzyński & Kornel Novák

www.jarzpartner.pl

Stary Rynek 81

Pl 61-772 Poznań, Poland

Tel : + 4861 8522610

Fax : + 4861 8527636

E-mail : poznan@jarzpartner.pl

Poznań, dnia 15 czerwca 2016 r.

Trybunał Konstytucyjny
Al. Jana Christiana Szucha 12 A
00-918 Warszawa

Skarżący: J H

reprezentowana przez:

radcę prawnego dr Marka Jarzyńskiego
Kancelaria Prawna
dr Marek Jarzyński & Kornel Novák
Stary Rynek 81; 61-772 Poznań

Organ, który wydał zaskarżone przepisy:

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Orzeczenie, którego dotyczy skarga:

Postanowienie Sądu Okręgowego
w W z .04.2016 r. sygn.
, doręczone pełnomocnikowi
Skarżącej w dniu 11.04.2016 r.

SKARGA KONSTYTUCYJNA

W imieniu skarżącej (odpis pełnomocnictwa w załączeniu):

1. Na podstawie **art. 79 ust. 1** Konstytucji RP z 02.04.97 oraz **art. 64** ustawy z 25.06.15 o Trybunale Konstytucyjnym (dalej jako: **uTK**) składam skargę konstytucyjną.
2. Na zasadzie **art. 65 ust. 1 pkt 1 uTK** wnoszę o stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności **art. 1 ust. 2** ustawy z 17.06.04 o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki¹ (dalej jako: **u.s.n.p.**) z **art. 45 ust. 1** w zw. z **art. 2** i **art. 77 ust. 2** Konstytucji RP

¹ Dz. U. z 2004 r. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.

- w zakresie, w jakim **art. 1 ust. 2 u.s.n.p.** wyłącza możliwość złożenia skargi na przewlekłość postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności (tzw. postępowania klauzulowego), co jest równoznaczne z zamknięciem drogi sądowej w rozumieniu **art. 77 ust. 2** Konstytucji RP, poprzez uniemożliwienie przeciwdziałania przewlekłości postępowania klauzulowego oraz wykluczenie rekompensaty za nieuzasadnioną zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

3. Na zasadzie **art. 65 ust. 1 pkt 2 uTK** jako naruszone konstytucyjne zasady, wolności lub prawa wskazuję prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (**art. 45 ust. 1** Konstytucji RP), którego realizacja wobec każdego obywatela stanowi jedną z przesłanek uznania Rzeczypospolitej Polskiej za demokratyczne państwo prawne, urzeczywistniające zasady sprawiedliwości społecznej (**art. 2** Konstytucji RP).
4. Na podstawie **art. 65 ust. 1 pkt 2 uTK** podaję, że do naruszenia ww. prawa konstytucyjnego doszło na skutek odrzucenia niezaskarżalnym postanowieniem SO w W sygn. z .04.16 skargi Pani J H z .01.16 na naruszenie prawa strony do przeprowadzenia i zakończenia postępowania bez nieuzasadnionej zwłoki. Skarga z .01.16 dotyczyła stwierdzenia przewlekłości postępowania prowadzonego przez SR w W w sprawie nadania klauzuli wykonalności wyrokowi zaocznemu ww. Sądu sygn. z .04.14. Wymieniony Sąd o ponad 11 miesięcy przekroczył termin załatwienia sprawy wskazany w **art. 781¹ KPC**.

Por. postanowienie SO w W
z .04.16 - w załączeniu
skarga Pani J H z .01.16 na naruszenie prawa
strony do przeprowadzenia i zakończenia postępowania bez
nieuzasadnionej zwłoki - w załączeniu

W uzasadnieniu postanowienia z .04.16, SO w W stwierdził, że skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna, albowiem postępowanie w sprawie nadania klauzuli wykonalności nie jest „inną sprawą zmierzającą do wykonania orzeczenia” w rozumieniu **art. 1 ust. 2 u.s.n.p.**, a w związku z tym ustawa nie przewiduje środków przeciwdziałania przewlekłości postępowania klauzulowego:

„W ocenie Sądu Okręgowego, nadanie klauzuli wykonalności zapadłemu w sprawie wyrokowi zaocznemu, wbrew twierdzeniom skarżącej nie jest odrębną sprawą, a jedynie czynnością techniczną dokonywaną po prawomocnym rozstrzygnięciu istoty sprawy pierwotnie rozpoznawanej”.

Por. postanowienie SO w W
z .04.16, uzasadnienie, str. 1, wers 36. - str. 2, wers 1. - 3.

SO w W stwierdził również:

„Postępowanie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności prawomocnemu orzeczeniu ma charakter incydentalny, a ocena sprawności czynności w postępowaniach incydentalnych należy do sądu jako organu procesowego, ewentualnie do nadzoru administracyjnego prezesa nad czynnościami podległych mu pracowników, jednakże nie nadaje się do rozpoznawania na podstawie przepisów Ustawy [u.s.n.p. - *przyp. MJ*] (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 grudnia 2007 r., II S 16/17)”.

Por. postanowienie SO w W
z .04.16, uzasadnienie, str. 2, wers 3. - 8.

Brak możliwości zaskarżenia przewlekłości postępowania klauzulowego jest równoznaczny z bezwarunkowym zamknięciem drogi sądowej w rozumieniu **art. 77 ust. 2** Konstytucji RP, które w sposób trwały uniemożliwia usunięcie naruszenia prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przewidzianego w **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP.

W doktrynie i w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podnosi się, że treść **art. 77 ust. 2** Konstytucji RP należy rozumieć jako rozwinięcie **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP, „(...) w zakresie w jakim prawo do sądu jest uzależnione od tego, iż przede wszystkim droga sądowa nie zostanie zamknięta wprost albo poprzez wprowadzenie takich ograniczeń, które by znosiły lub naruszały istotę tego prawa”.

Por. wyrok TK K 11/98 z 14.06.99, OTK 1999, nr 5, poz. 97

Nadto w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzono:

„Ograniczenia prawa do sądu ustanawiane normą ustawową, stosownie do art. 31 ust. 3 Konstytucji, muszą uwzględniać kategorię zakaz zamykania drogi do sądu zawarty w art. 77 ust. 2 w zakresie dochodzenia konstytucyjnych wolności i praw, ergo wyłączenie drogi sądowej w sprawach związanych z naruszeniem wolności i praw może być ustanowione jedynie wprost przepisami konstytucyjnymi”.

„(...) art. 77 ust. 2 Konstytucji RP obejmuje swym zakresem jedynie prawa i wolności gwarantowane konstytucyjne”.

Por. wyrok TK K 21/99 z 10.05.2000, OTK 2000, nr 4, poz. 109

Por. też *M. Haczkowska*, Komentarz do art. 77 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, [w:] *Haczkowska H. (red.)*, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, LexisNexis 2014

Prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest prawem wynikającym wprost z **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP, a zatem jest gwarantowane przez Konstytucję RP w rozumieniu wyroku TK K 21/99 z 10.05.2000, OTK 2000, nr 4, poz. 109. Powoduje to, że ww. prawo podlega ochronie przewidzianej **art. 77 ust. 2** Konstytucji RP, co oznacza, że zamknięcie drogi sądowej do realizacji tego prawa jest bezwzględnie możliwe tylko na poziomie Konstytucji (por. cytowany powyżej wyrok TK K 21/99 z 10.05.2000). Tymczasem przepisy Konstytucji nie wyłączają stosowania prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w odniesieniu do postępowania klauzulowego.

W tej sytuacji niezbędne jest zbadanie przez Trybunał Konstytucyjny konstytucyjności **art. 1 ust. 2 u.s.n.p.** - jako przepisu, na podstawie którego SO w W ostatecznie orzekł o konstytucyjnym prawie skarżącej do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki określonym w **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP.

Uzasadnienie niniejszej skargi zawiera również kontrargumentację przeciwko nieuprawnionemu stanowisku SO w W w postanowieniu sygn. z .04.16, że postępowanie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności prawomocnemu orzeczeniu ma charakter jedynie incydentalny, a przewlekłość w takim postępowaniu nie nadaje się do rozpoznawania na podstawie przepisów **u.s.n.p.**

5. Na zasadzie **art. 65 ust. 1 pkt 4 lit. a** w zw. z **art. 64 uTK** w celu udokumentowania daty doręczenia postanowienia SO w W z .04.16 jako ostatecznego rozstrzygnięcia w rozumieniu **art. 64 uTK**, do niniejszej skargi załączam odpis fragmentu księgi korespondencji przychodzącej Kancelarii Prawnej dr Marek Jarzyński & Kornel Novák z 11.04.16 stwierdzający doręczenie ww. postanowienia pełnomocnikowi skarżącej w dniu 11.04.16.

6. Na podstawie **art. 65 ust. 1 pkt 4 lit.b uTK** informuję, że od postanowienia SO w W z .04.16 jako ostatecznego rozstrzygnięcia w rozumieniu **art. 64 uTK** nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

7. W trybie **art. 72 ust. 2** w zw. z **art. 72 ust. 3 uTK**, wnoszę o orzeczenie zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz 19,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17,00 zł opłata skarbową + 2,00 zł za przelew) od Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Poniżej stosownie do wymogów przewidzianych **art. 65 ust. 1 pkt 3 uTK** uzasadniam zarzut niezgodności przedmiotu kontroli ze wskazanymi w petitum prawami konstytucyjnymi, z powołaniem argumentów i dowodów na jego poparcie:

1. Prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki wynika wprost z **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP. Prawo to jako gwarantowane przez Konstytucję RP podlega bezwzględnej ochronie przewidzianej w jej **art. 77 ust. 2**. Zamknięcie drogi sądowej do realizacji tego prawa jest zatem możliwe tylko na poziomie Konstytucji (por. uwagi przedstawione w uzasadnieniu wyroku TK 21/99 z 10.05.2000, OTK 2000, nr 4, poz. 109). Tymczasem przepisy Konstytucji nie wyłączają stosowania ww. prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w odniesieniu do postępowania o nadanie klauzuli wykonalności.

2. Dla rozpoznania niniejszej skargi istotne jest ustalenie statusu postępowania o nadanie klauzuli wykonalności jako sprawy cywilnej.

a/

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego III CZP 14/85 z 17.04.85 (OSNC 1985/12/192), zakres postępowania o nadanie klauzuli wykonalności obejmuje czynności wstępne do realizacji rozpoznanego już przez sąd roszczenia. Z tej przyczyny - zdaniem SN - postępowanie klauzulowe stanowi fragment postępowania egzekucyjnego. W ww. uchwale Sąd Najwyższy potwierdził, że zorganizowany zespół czynności sądu w celu nadania klauzuli wykonalności ma status postępowania, a nie jedynie czynności technicznych, dokonywanych po prawomocnym rozstrzygnięciu istoty sprawy pierwotnie rozpoznawanej - jak błędnie uznał SO w W w postanowieniu z .04.16.

Por. uchwała SN III CZP 14/85 z 17.04.85, OSNC 1985/12/192, uzasadnienie faktyczne

Ustalenia Sądu Najwyższego co do statusu postępowania klauzulowego potwierdza systematyka Kodeksu postępowania cywilnego. Postępowanie klauzulowe zostało bowiem uregulowane w Dziale II (Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności), Części trzeciej (Postępowanie egzekucyjne) KPC. W związku z systematyką Kodeksu oraz w świetle **art. 1 KPC** należy postępowanie klauzulowe uznać za sprawę cywilną; zgodnie bowiem z tym przepisem:

„Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego Kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne)”.

Jeżeli postępowanie klauzulowe zostało unormowane w KPC w odrębnym dziale i części KPC, to ma status sprawy (por. **art. 1 KPC**).

Nadto, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów powszechnych - istnieją takie zarzuty, które mogą być rozpoznane jedynie w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności lub w postępowaniu z zażalenia przeciwko tej klauzuli, a nie np. w postępowaniu przeciwegzekucyjnym, w którym co do zasady podlegają rozpoznaniu zdarzenia (zarzuty) natury materialnoprawnej, a nie natury procesowej. Obowiązująca regulacja prawna, w tym wprowadzenie odrębnego (niezastępowalnego jakimkolwiek innym środkiem) zażalenia na postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności, potwierdza status postępowania klauzulowego jako odrębnej sprawy cywilnej.

b/

W orzecznictwie przyjmowany jest również podgląd kwalifikujący postępowanie klauzulowe jako autonomiczne, stanowiące „pomost” pomiędzy postępowaniem rozpoznawczym i egzekucyjnym. Podkreśla się, że w ramach postępowania klauzulowego:

„(...) często dochodzi do badania na podstawie dowodów z dokumentów uprawnień poprzedników prawnych wierzycieli oraz odpowiedzialności następców prawnych dłużników, ich małżonków, współników spółek handlowych osobowych, nabywców przedsiębiorstw, a więc podmiotów, które z różnych względów nie brały udziału w postępowaniu rozpoznawczym”.

Por. uchwała SN III CZP 65/10 z 28.10.10, OSNC 2011, Nr 3, poz. 27, uzasadnienie faktyczne

„Sąd, rozpoznając wniosek o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, nie tylko sprawdza, czy spełnia on wymagania przewidziane dla danego rodzaju tytułu egzekucyjnego (np. art. 777 k.p.c.) oraz czy nadaje się do wykonania w drodze egzekucji sądowej (art. 783 § 1 k.p.c.), ale nierzadko bada również kwestie materialnoprawne w celu wyjaśnienia, czy wystąpiło zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego, tj. nadejście terminu spełnienia świadczenia albo ziszczenie się warunku, uzależniającego wykonanie zobowiązania (art. 786-786² k.p.c.)”.

Por. uchwała SN III CZP 65/10 z 28.10.10, OSNC 2011, Nr 3, poz. 27, uzasadnienie prawne

Sąd bada również, czy tytuł egzekucyjny będący przedmiotem postępowania klauzulowego jest prawomocny. Sąd Najwyższy podkreślił, że samoistny charakter postępowania klauzulowego występuje w sposób wyraźny, gdy sąd nadaje klauzulę wykonalności pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (np. aktowi notarialnemu albo bankowemu tytułowi egzekucyjnemu), a powstały w taki sposób tytuł wykonawczy nie będzie wykonywany we właściwym postępowaniu egzekucyjnym. W takim przypadku, postępowanie klauzulowe jest jedynym postępowaniem sądowym w danej sprawie cywilnej.

Por. uchwała SN III CZP 65/10 z 28.10.10, OSNC 2011, Nr 3, poz. 27, uzasadnienie prawne

c/

Należy zauważyć, że w postępowaniu klauzulowym - ze względu na systematykę Kodeksu postępowania cywilnego - znajdują zastosowanie przepisy ogólne zamieszczone w tytule wstępnym KPC, tj. **art. 1 do art. 13 KPC**. Do postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności znajduje zastosowanie w szczególności **art. 6 § 1 KPC**, zgodnie z którym: Sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy. Środkami zapewniającym realizację tej zasady w odniesieniu do stron postępowania są m.in. uprawnienie sądu do:

- nałożenia na stronę kosztów postępowania wywołanych jej niesumieństwem lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem (**art. 103 KPC**),
- zobowiązania strony do złożenia w wyznaczonym przez przewodniczącego terminie pism przygotowawczych, pod rygorem utraty prawa powoływania twierdzeń i dowodów w toku dalszego postępowania (**art. 207 § 3 KPC**).

Z kolei środkiem dyscyplinującym wobec sądu jest przysługująca stronie skarga na przewlekłość postępowania, tj. skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wyłączenie możliwości złożenia skargi na przewlekłość w postępowaniu klauzulowym pozbawia stronę podstawowego środka realizacji prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przyznanego **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP. Powstaje w ten sposób luka prawna; z jednej strony bowiem **art. 45 ust. 1** Konstytucji RP oraz **art. 6 § 1 KPC**, a także **art. 781¹ KPC** przewidują niezwłoczne (w terminie 3 dni) rozpoznanie sprawy w sprawie nadania klauzuli; z drugiej zaś - zainteresowany pozbawiony jest jakiegokolwiek środka mającego zapewnić realizację ww. prawa, mimo, że w innego rodzaju postępowaniach przepisy prawa przewidują środki mające zapewnić rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

d/

Ze względu na systematykę umiejscowienia w Kodeksie postępowania cywilnego **art. 776 - 795 KPC** odnoszących się do postępowania klauzulowego, do sprawy o nadanie klauzuli wykonalności znajdują również zastosowanie przepisy ogólne o postępowaniu egzekucyjnym przewidziane w Tytule I Części Trzeciej KPC (Postępowanie egzekucyjne).

Nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności zostało zatem systemowo i funkcjonalnie bezpośrednio połączone z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego.

Należy w tym miejscu zauważyć, że skargę na przewlekłość można wnieść zarówno w postępowaniu rozpoznawczym (**art. 1 ust. 1 u.s.n.p.**), jak i w postępowaniu egzekucyjnym (**art. 1 ust. 2 u.s.n.p.**). Brak możliwości wniesienia takiej skargi w postępowaniu klauzulowym tworzy lukę w ochronie konstytucyjnego prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w okresie kiedy sprawa znajduje się pomiędzy postępowaniem rozpoznawczym a egzekucją. Luka ta ma istotne znaczenie praktyczne, gdyż do opóźnień w realizacji zaspokojenia wierzyciela często dochodzi właśnie na etapie uzyskiwania klauzuli wykonalności. Uzyskanie klauzuli co do zasady warunkuje możliwość wszczęcia egzekucji. Nieuzasadnione opóźnienie w uzyskaniu klauzuli wykonalności skutkuje równoczesnym opóźnieniem wszczęcia egzekucji i może mieć ujemny wpływ na jej skuteczność.

e/

Zapewnienie możliwości złożenia skargi na przewlekłość w postępowaniu klauzulowym jest bardzo istotne także ze względu na zależność między momentem uzyskania przez wierzyciela klauzuli a utrzymaniem i wykorzystaniem w egzekucji skutków zabezpieczenia udzielonego wcześniej w postępowaniu rozpoznawczym.

Zgodnie z **art. 754¹ § 1 KPC**, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej albo jeżeli sąd inaczej nie postanowi, to zabezpieczenie udzielone według przepisów Tytułu II (Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych) upada po upływie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia uwzględniającego roszczenie, które podlegało zabezpieczeniu.

W przypadku uzyskania zabezpieczenia w postępowaniu rozpoznawczym, wierzyciel ma zatem niezaprzeczalny interes w tym, aby postępowanie klauzulowe trwało jak najkrócej, by zdążyć z wszczęciem egzekucji w terminie określonym **art. 754¹ § 1 KPC**, tj. przed upadkiem udzielonego zabezpieczenia.

Skarga na przewlekłość postępowania klauzulowego może stanowić w takim przypadku środek dyscyplinujący sąd w celu najszybszego wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności.

f/

Status postępowania klauzulowego jako odrębnego postępowania sądowego został podkreślony także w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego:

„Nadanie klauzuli wykonalności jest zezwoleniem na prowadzenie egzekucji, czyli zastosowanie przymusu państwowego w tym postępowaniu na podstawie istniejącego tytułu egzekucyjnego. Klauzulę wykonalności definiuje się jako akt sądowy, w którym sąd stwierdza, że tytuł egzekucyjny przedstawiony przez wierzyciela nadaje się do wykonania i że prowadzenie egzekucji przeciwko dłużnikowi jest dopuszczalne oraz że orzeczenie to podlega wykonaniu jako prawomocne lub natychmiast wykonalne (por. Egzekucja sądowa w Polsce, red. Z. Szczurek, Sopot 2007, s. 241)”.

„W piśmiennictwie istnieją spory co do ustalenia, czy postępowanie w sprawie nadania klauzuli wykonalności jest elementem postępowania egzekucyjnego sensu stricte, czy też należy je traktować jako odrębne postępowanie - tzw. postępowanie klauzulowe - następujące po postępowaniu rozpoznawczym, a poprzedzające właściwe postępowanie egzekucyjne. (por. Komentarz do art. 781 [w:] red. A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego, t. II, Komentarz do art. 506-1217, Warszawa 2006). Niezależnie od przyjętego stanowiska w tej kwestii, **komentatorzy jednomyślnie traktują całość czynności związanych z nadaniem klauzuli wykonalności jako postępowanie sądowe. Wynika to zresztą z brzmienia przepisów k.p.c., art. 786¹ oraz 786² k.p.c., które wprost określają czynności sądu związane z nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności jako postępowanie [przyp. MJ].**”

Por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego sygn. P 28/08 z 22.11.10, OTK-A 2010/9/105, Dz.U.2010/229/1503, uzasadnienie prawne

W wyżej powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności jest orzeczeniem sądowym, a zatem realizuje funkcję jurysdykcyjną a nie administracyjną (nie jest czynnością o charakterze materialno-technicznym).

Trybunał podkreślił, że w piśmiennictwie uznaje się samą klauzulę wykonalności za postanowienie, czyli orzeczenie (por. J. Gudowski, Kodeks postępowania cywilnego. Tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo, t. 2, Warszawa 1998, s. 1210; Komentarz do art. 782 [w:] red. A. Zieliński, Kodeks... s. 641).

Por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego sygn. P 28/08 z 22.11.10, OTK-A 2010/9/105, Dz.U.2010/229/1503, uzasadnienie prawne

g/

Status postępowania klauzulowego jako odrębnej sprawy został m.in. potwierdzony w przepisach wykonawczych określających stawki minimalne opłat za czynności pełnomocników. Przepisy § 8 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.15 w sprawie opłat za czynności radców prawnych² oraz § 8 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.15 w sprawie opłat za czynności adwokackie³, określają stawkę minimalną 120 zł za udział w sprawie o zaopatrzenie tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności. Ustawodawca określił status postępowania klauzulowego jako odrębnej sprawy, za udział w której należą się koszty zastępstwa procesowego. Gdyby ustawodawca traktował nadanie klauzuli za ledwie jako czynność techniczną dokonywaną po prawomocnym rozstrzygnięciu istoty sprawy (jak błędnie uznał SO w W w postanowieniu z .04.16), to treść ww. przepisów zostałaby sformułowana w sposób odmienny. Niedopuszczalne jest przypisywanie ustawodawcy odmiennego stanowiska co do statusu postępowania klauzulowego niż jednoznacznie wynikający z literalnej treści przepisów prawa.

3. Skoro postępowanie klauzulowe ma charakter sprawy cywilnej, to nie zachodzą jakiegokolwiek powody, które uzasadniałyby wyłączenie możliwości złożenia skargi na przewlekłość właśnie tego postępowania. W szczególności całkowite wyłączenie możliwości złożenia skargi na przewlekłość postępowania klauzulowego sprzeciwia się mocy wiążącej wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej jako: ETPC) w sprawie Kudła przeciwko Polsce nr 30210/96 z 26.10.2000. W wyroku tym ETPC potwierdził m.in., że prawo do rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie jest zagwarantowane art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (dalej jako: Konwencja). Z kolei zgodnie z art. 13 Konwencji: każdy, czyje prawa i wolności zawarte w Konwencji zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka odwoławczego do właściwego organu państwowego, także wówczas, gdy naruszenia dokonały osoby wykonujące swoje funkcje urzędowe.

W tym kontekście stosowanie **u.s.n.p.** do postępowań w sprawie klauzuli jest warunkiem koniecznym dla realizacji ciągłości rzeczywistej ochrony strony albo zainteresowanego przed przewlekłością postępowania sądowego. Nawet bowiem jeżeli postępowanie nie jest przewlekłe na etapie rozpoznawczym, to przewlekłość na etapie postępowania klauzulowego może w określonych okolicznościach zniweczyć szanse wierzyciela legitymowanego prawomocnym wyrokiem na zaspokojenie egzekucyjne (na skutek np. ucieczki dłużnika z majątkiem albo upadku zabezpieczenia po upływie terminu określonego art. 754¹ § 1 KPC).

---

² Dz. U. z 2015 r. poz. 1804.

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 1800.

Dopuszczalność skargi na przewlekłość postępowania klauzulowego jest niezbędną pochodną ochrony wierzyciela w następczym postępowaniu egzekucyjnym, albowiem jak już częściowo wspomniano, od przebiegu postępowania o nadanie klauzuli zależy sprawność i szybkość podjęcia egzekucji na podstawie prawomocnego tytułu wykonawczego.

4. Uzupełniająco, dla podkreślenia znaczącej przewlekłości działań podejmowanych przez SR w W, uniemożliwiających sprawne podjęcie egzekucji, do niniejszej skargi załączono dokumenty pobrane z Portalu Informacyjnego Sądów

Por. protokół rozprawy SR w W
upr. z .04.14
wyrok zaoczny SR w W
upr. z .04.14
zarządzenia Przewodniczącego z: .05.14, .06.14, .01.15,
.12.15

Z załączonych dokumentów wynika, że na skutek opieszalych działań Sądu, do nadania klauzuli wykonalności doszło ponad półtora roku po wydaniu orzeczenia. Do przewlekłości doszło także na skutek nieuzasadnionego opóźnienia w stwierdzeniu prawomocności wyroku zaocznego (por. zarządzenie z .01.15 ustalające prawomocność orzeczenia po ośmiu miesiącach z dniem .05.14).

W powyższym kontekście, tym bardziej widoczna jest istotna rola skargi na przewlekłość postępowania klauzulowego, od którego sprawnego i szybkiego przebiegu zależna jest skuteczność egzekucji na podstawie prawomocnego tytułu wykonawczego.

Wobec przedstawionej argumentacji, wnoszę jak na wstępie.

 dr Marek [imię]ński

Załączniki: odpis skargi (5 x)

1. odpis pełnomocnictwa szczególnego wraz z potwierdzeniem opłaty skarbowej
2. postanowienie Sądu Okręgowego w W
z .04.2016 r. sygn.
3. odpis fragmentu księgi korespondencji przychodzącej Kancelarii Prawnej dr Marek Jarzyński & Kornel Novák z 11.04.16
4. skarga Pani J H z .01.16 na naruszenie prawa strony do przeprowadzenia i zakończenia postępowania bez nieuzasadnionej zwłoki do Sądu Okręgowego w W sygn.
5. protokół rozprawy SR w W
upr. z .04.14
6. wyrok zaoczny SR w W
upr. z .04.14
7. zarządzenia Przewodniczącego z .05.14, .06.14, .01.15, .12.15